

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Ek, Hanna
 Tel: 010-698 10 96
 Hanna.ek@naturvardsverket.se

BESLUT
 2016-07-07 Ärendenr:
 NV-06881-15

Klagande
 Ringamåla älgskötselområde
 Att: Jesper Bengtsson
 E-post: jesper.bengtsson@globalnet.net

Överklagande av Länsstyrelsens i Blekinge län beslut om godkännande av reviderad älgförvaltningsplan för älgförvaltningsområde Blekinge väst, länsstyrelsens dnr 218-3190-2015.

Beslut

Naturvårdsverket avslår överklagandet.

Bakgrund

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Blekinge län beslutade den 24 september 2015 att godkänna en reviderad älgförvaltningsplan för älgförvaltningsområde Blekinge väst. Planen gäller fram till och med den 30 juni 2017. Länsstyrelsen beslutade med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att beslutet skulle gälla utan hinder av att det överklagas.

Länsstyrelsens beslut motiverades bl.a. enligt följande. Älgförvaltningsgruppen har bedömt det svårt att nå den kvantitativa målsättningen om en vinterstam på 5,2 älgar per 1 000 hektar till den 30 juni 2017. Planen grundas bl.a. på uppgifter om tidigare års avskjutning, slaktvikter, älgobservationer, spillningsinventering, fodertillgång, skadeläge på skog och grödor samt uppgifter om viltolyckor. Kvantitativ målsättning är en vinterstam på 5,7 älgar per 1 000 hektar år 2016. Kvalitativ målsättning är att andelen tjur av vuxna djur ska vara 44 procent, kalv per hondjur 70 procent och kalvandel av den totala avskjutningen 58 procent. Det konstateras att alla ledamöter i älgförvaltningsgruppen inte är överens om planen – reservationer har framförts av två representanter för jaktintresset och älgskötselområdena har lämnat synpunkter. Ett enigt klövviltsutskott i viltförvaltningsdelegationen bedömer att planen kan fastställas, men att det krävs mer inför nästa revision av planen. Länsstyrelsen konstaterar att underlaget fortfarande är bristfälligt eftersom det bl.a. saknas resultat från spillnings-

inventering i stora delar av förvaltningsområdet. För att kunna revidera planen har förvaltningsgruppen använt sig av det underlag som finns tillgängligt. Det som tillkommit sedan den förra planen beslutades är en betesinventering inom förvaltningsområdet. Gruppen har använt resultat från spillningsinventeringar som genomförts på ca 30 procent av området samt resultat från betesinventeringen i området. Det osäkra underlaget har lett till delade åsikter om älgstammens storlek samt hur det befintliga materialet ska tolkas. Även om den reviderade förvaltningsplanens underlag är bristfälligt, finns i nuläget inget bättre underlag för planen. Länsstyrelsen vill betona att det är viktigt att förvaltningsplanen ses över årligen och att det vid behov föreslås ändringar samt att det är av stor vikt att man verkar för att få fram bättre underlag.

Överklagandet

Ringamåla älgskötselområde överklagar beslutet och yrkar i första hand att avskjutningen i älgförvaltningsplanen reduceras till årlig ökning med tio procent samt att tilldelningen till licensområden ska återgå till en vuxen per 1 000 hektar och i andra hand att älgförvaltningsplanen underkänns och att processen görs om.

Klaganden anför bl.a. följande. Älgförvaltningsgruppen har inte tagit till sig av några av de synpunkter som framförts vid samrådsmöte, vilket strider mot de anvisningar och förarbeten som finns på området. Älgförvaltningsgruppen har även bortsett från fakta om fodertillgång vid beräkning (Älgfrode) angående vilken minskning av älgstammen som måste till för att minska viltbetesskadorna. Under perioden 2015–2017 kommer tillgången att öka med elva procent och jämfört med snittet för perioden 2012–2014 så ökar tillgången med 28 procent.

Älgförvaltningsgruppen bedriver inte heller någon dialog med jägarna – det finns stor oro kring förslaget om nya avskjutningsmål och gruppen tar inte till sig andras kunskap om viltet.

Länsstyrelsens representant har påpekat att det är olämpligt med stora förändringar mellan åren eftersom förvaltningen kräver långsiktighet – att då öka avskjutningen från 1,6 till 2,2 upplevs provocerande. En alternativ beräkning som bättre överensstämmer med kända fakta om älgstammen har tagits fram, men älgförvaltningsgruppen har bortsett ifrån denna. Älgförvaltningsgruppen har i planen dragit slutsatsen att älgstammen växer snabbt inom området och denna slutsats är väsentlig för alla beräkningar av älgtäthet och behov av avskjutning. Redovisade fakta för de senaste åren stödjer inte detta (se redovisade älgobservationer). I redovisningen av rapporterade viltolyckor finns ingen historik för trafikdödade djur, trots det har älgförvaltningsgruppen visat statistik på att ingen ökning skett under de tre-fyra senaste åren. I spillningsinventeringen saknas också historik, trots att sådan finns tillgänglig. I Ringamåla älgskötselområde har utfall av spillningsinventeringen de senaste fyra åren varit 5,0/6,9/5,6/6,0 – vilket inte visar någon snabb tillväxt av stammen. Älgtätheten som används som ingångsvärde för förvaltningsplanen förutsätter att de områden som inte spillningsinventerats (70 procent av arealen i älgförvaltningsområdet) har en täthet som är 90 procent av tätheten i de inventerade områdena. Detta trots att de inventerade områdena är ren skogsmark, medan den oinventerade arealen är till hälften jordbrukslandskap med mycket lägre avskjutning

historiskt. Dessutom har de gjorda spillningsinventeringarna en inneboende osäkerhet på 35 procent enligt metoden.

Älgförvaltningsgruppen använder endast det högsta tänkbara värdet i sina underlag. Älgförvaltningsgruppen fäster mycket stor vikt vid ÄBIN vid samrådsmötet, framförallt de 21–42 procent skador på tall som redovisas. Detta trots att endast två procent tallstammar ingår i inventeringsunderlaget. Totalt fås två procent färsk viltskada, detta inkluderar alla klövviltsslag. Eftersom detta är första ÄBIN någonsin i området kan inga slutsatser dras om utvecklingen är ökande eller minskande.

Redovisade siffror om vinterstammens storlek går inte ihop med verklig avskjutning, vilket tyder på att älgförvaltningsgruppen inte klarar av att använda sina verktyg och redovisar felaktigt underlag. I förvaltningsplanen har valts att genomföra stora förändringar i avskjutningen, helt baserat på älgförvaltningsgruppens majoritets uppfattning om nuvarande älgtäthet. I all förvaltning bör en försiktighetsprincip råda, särskilt då grunddata är svaga. Det går att med en försiktigare förvaltningsplan nå målen, med lägre risk för allvarliga fel. Dessutom ges tid till korrigerande åtgärd, om så behövs till exempel pga. dödlighet av sjukdom eller att ökningen av foder gör att den planerade minskningen av stammen är onödig stor.

I älgförvaltningsområdena Blekinge mitt och Blekinge öst finns en större stam av älg. Där ligger gränsen för tilldelning av vuxen älg på 950 respektive 1 000 hektar. I älgförvaltningsområde Blekinge Väst har gränsen varit 1 000 hektar, men den sänks nu till 600 hektar. Detta innebär att många större jaktlag börjat diskutera om de ska lämna älgskötselområdena, vilket på sikt innebär att förvaltning i skötselområden omöjliggörs.

Vidare tar älgförvaltningsgruppen sedan flera år alla avgörande beslut med användande av utslagsröst och med reservation från flera ledamöter i protokollen. Detta tyder på ointresse av att hitta gemensamma lösningar för förvaltningen.

Skäl

Aktuella bestämmelser m.m.

Av 3 d § jaktförordningen (1987:905) framgår att länsstyrelsen ska inrätta en älgförvaltningsgrupp för ett älgförvaltningsområde. Denna grupp ska upprätta en älgförvaltningsplan för området. Planen ska sedan godkännas av länsstyrelsen.

Enligt 18 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2011:7) om jakt efter älg och kronhjort ska en älgförvaltningsplan tas fram för en period om tre år. Planen ska godkännas av länsstyrelsen. Enligt bestämmelsen ska älgförvaltningsgruppen vidare med utgångspunkt i inhämtad information, med särskilt beaktande av fodertillgång och tolerabla skadenivåer, sätta upp mål för stammens storlek och sammansättning och med dessa som grund beräkna en lämplig avskjutning för att nå målen.

Naturvårdsverkets bedömning

Det konstateras inledningsvis att såväl länsstyrelsen som klaganden anser att den reviderade förvaltningsplanens underlag har brister. Naturvårdsverket delar denna bedömning. Det är av stor vikt för den nya adaptiva älgförvaltningen att kvalitetssäkrade uppgifter tillämpas – om bl.a. foderprognoser, skadebild och spillningsinventering.

Även om det är ostridigt att den reviderade förvaltningsplanens underlag har brister anser Naturvårdsverket att det inte framkommit tillräckliga skäl för att bedöma älgförvaltningsplanen som felaktig. Planen gäller endast fram till och med den 30 juni 2017, varefter en ny plan ska gälla. Att underlaget har brister och att planen, enligt klaganden, medför en något för hög avskjutning utgör inte skäl för Naturvårdsverket att ändra planen för en jaktsäsong. Dessa brister bör korrigeras i kommande älgförvaltningsplaner.

Klaganden anför vidare att älgförvaltningsgruppen inte tagit till sig av synpunkter som bl.a. framförts vid samrådsmöte samt i för hög utsträckning använt utslagsröster. Naturvårdsverket vill här framhålla vikten av att det sker ett kontinuerligt samråd mellan älgförvaltningsgruppen och älgskötselområdena i syfte att enas om en gemensam bedömning av bl.a. vinterstammens storlek, fodertillgång och andra ingångsvärden.

Naturvårdsverket anser sammanfattningsvis att det inte finns tillräckliga skäl att ifrågasätta länsstyrelsens beslut att godkänna älgförvaltningsplanen. Överklagandet ska därmed avslås.

Detta beslut får enligt 58 § 1 jaktförordningen inte överklagas.

Beslut i detta ärende har fattats av biträdande avdelningschefen Anna Helena Lindahl. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit vilthandläggaren Christer Pettersson och juristen Hanna Ek, den sistnämnde föredragande.

För Naturvårdsverket

Anna Helena Lindahl

Hanna Ek

Kopia till:

-Länsstyrelsen i Blekinge län